

Jaarboek M.P. 24/3 '52
(Nijmegen aangebracht)
ZEER GEHEIM

MINISTERRAAD
Nr. 1056.

Ex.nr. 12.

Perien dra:

- 1. Minister*
- 2. Decker, P. J.*
- 3. Decker, J.*
- 4. J. J.*

Notulen van de vergadering
in de Trèveszaal op Maandag 24 Maart 1952, aangevangen des
morgens te 10 uur en des middags voortgezet.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Albregts,
Beel, Van den Brink (na punt 2e), Joeke, Lieftinck,
Mansholt (alleen bij de morgenvergadering), Mulderij, Peters,
Rutten, Staf, Stikker, Teulings, In 't Veld
en Wemmers.

Tevens is aanwezig Staatssecretaris Götzen.

Secretaris: Wegens ziekte van Drs J. Middelburg,
Jhr Mr A.J.M. van Nispen tot Pannekoek,
Wvd Secretaris.

1. Notulen van de vergadering van 17 Maart 1952.

Redactiewijzigingen

Op blz. 2, (punt 2 a), laatste alinea, laatste regel,
wordt tussen "stellen" en "moet worden" ingevoegd: "vóór 1
April van dit jaar door deze commissie-in-liquidatie".

Op blz. 6, (punt 2 j), regel 7 en 8, wordt "de Amba-
sade in Brussel veranderd in "het Ministerie van Buitenlandse
Zaken".

Op blz. 10, (punt 10), laatste onvolledige alinea,
regel 8, wordt "f. 100 mln" vervangen door "f. 130 à 140 mln".

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

Lie ook
Notulen M.P. 24/3 '52
Ala: 6.
Punt 2 f.
a. RTC met de West (Zie notulen MR dd. 17 Maart 1952, punt 2 g)
Minister Peters deelt mede, dat de besprekingen over
het zogenaamde Werkstuk zover zijn gevorderd, dat in de a.s.
vergadering van de Ministerraad een bespreking hierover kan
plaats vinden.

2 b. Ontvangst van Franse parlementariërs.

Lie ook
Notulen M.P.
24/3 '52, Ala.
2. Punt 2 e.
De Voorzitter van de Tweede Kamer heeft de Minister-
President de vraag voorgelegd of de Regering bereid is een
diner aan te bieden aan de Franse Parlementsleden, die in
April naar ons land komen; aangezien de Koningin waarschijn-
lijk niet in de gelegenheid zal zijn een ontvangst aan te
bieden, zoals President Auriol de Nederlandse Parlementsleden
deed, stelt Mr Kortenhorst voor, dat de Regering zulks zal
doen. Besloten wordt, dat in overleg tussen de Minister-Pre-
sident en de Minister van Buitenlandse Zaken het standpunt
van de Regering zal worden bepaald.

2 c. Van-Riebeeck-herdenking.

Besloten wordt, dat enkele Ministers de uitnodiging
voor de Jan-van-Riebeeckherdenking op 5 April e.k. te Culem-
borg zullen aannemen.

2 d. Dienstweigeraars Indonesië.

De Minister-President informeert naar de verlich-
ting van de straffen wegens weigering van militaire dienst in

520.

uit van de gedachte, dat de gemeenschap onredelijk zal worden beheerd, dan zal geen enkele maatregel daartegen op den duur effect sorteren. De vraag of Amerika al dan niet economisch hulp zal verlenen staat buiten de discussie. De Minister wijst er op, dat juist door toe te treden tot de EDG de kans op economische hulpverlening stijgt.

Minister Stikker had ter vergadering de tekst van artikel 43, dd. 20 Maart 1952, doen ronddelen. Daarin komt als tweede alinea voor: "Tout accord relatif à une aide extérieure fournie à la Communauté est soumis à l'avis conforme du Conseil statuant à la majorité simple (La Délégation néerlandaise propose: "...à l'avis conforme du Conseil statuant à l'unanimité."), sauf dispositions contraires du Règlement financier." De Minister wijst er op, dat deze tekst zo zal moeten worden verstaan, dat daaronder niet alleen de aanvaarding van de buitenlandse hulp, maar ook de besteding valt. Minister Van den Brink verwacht, dat ook de off-shore opdrachten hieronder gebracht zullen worden, maar niet de orders voor het Amerikaanse leger. Minister Stikker acht in dit verband de ontwikkeling van belang, dat Amerika bij de hulpverlening sterker dan in het verleden zal letten op de militaire behoeften en meer incidenteel tot economische hulpverlening bereid zal zijn. Niet onmogelijk is, dat bedragen hiertoe aan bepaalde doelorganen worden toegekend. De toezegging is er, dat degenen, die tot de EDG toetreden, stellig niet benadeeld zullen worden door mindere economische hulpverlening. De tekst welke thans is voorgelegd is nog niet ter discussie geweest. Minister Liefstinck en de Minister-President wezen er op, dat Nederland in verhouding tot de andere EDG-landen een geringere capaciteit heeft met betrekking tot de oorlogsproductie en zodoende minder gemakkelijk de voor onze economie zo noodzakelijke dollars zal kunnen verdienen. Minister Van den Brink wijst er op, dat de EDG-verplichtingen gekoppeld zijn aan het NATO-commitment en dat weer afhankelijk is van de zogenaamde dollar-clausule: dat nl. de toezeggingen in NATO-verband slechts van kracht zullen blijven zolang voldoende dollarhulp wordt verleend. De Minister-President concludeert, dat de Raad zich kan verenigen met de gedachte, dat bij gewone meerderheid kan worden beslist over de aanvaarding van buitenlandse hulp door de EDG; dat bij gelijke meerderheid ook kan worden beslist over de zogenaamde end-items, maar dat unanimiteit moet worden verlangd voor verdeling van geldelijke dollarhulp en van de dollartoewijzingen voor militaire productie. Minister Liefstinck zou de voorwaarde van eenstemmigheid bij de besteding van de begrotingsgelden als een conditio sine qua non voor de Nederlandse deelname aan de EDG willen stellen. Minister Stikker stelt hiertegenover, dat in deze fase van het debat het beste bovenstaand door de Minister-President geformuleerde standpunt kan worden verdedigd en mocht dit niet in voor Nederland gunstige zin worden aanvaard, dat dan opnieuw in de Ministerraad wordt overlegd. De Raad gaat hiermede accoord.

Tie ook 4 e. Gesprek met Minister Eden.

Watals M.D.

31/5 '52, blz. 2

Punt 40

en Watals

M.D. 15/5 '52

blz. 5, punt 4a

Minister Stikker heeft met Minister Eden belangrijke punten van Europese integratie besproken. Hij heeft er op gewezen, dat Nederland in de EDG moeilijk de automatische clausule met betrekking tot de verdediging van Italië en Duitsland kan aanvaarden, indien niet Engeland een garantie daaraan verbindt. De reactie van Eden was, dat Engeland daar feitelijk niet voor voelt en met een ander voorstel zal komen. De Minister had vervolgens er op gewezen, dat in de OEEC op gouvernementele

basis bij unanimiteit van stemmen wordt onderhandeld en dat het dus voor Engeland niet moeilijk moet zijn hieraan mee te doen. Het antwoord hierop was ook negatief. De Minister betreurt dit, omdat - bij de vele zorgen die Frankrijk heeft - de mogelijkheden voor Duitsland om in de Europese Gemeenschap sterk te worden meer realiteit krijgen. ϕ Vervolgens werd besproken het voorstel tot oplossing van het kolenvraagstuk vóór eind 1953. Engeland zou ter voldoening daaraan 25.000 nieuwe mijnarbeiders dienen aan te nemen. Wellicht zal internationaal Engeland met betrekking tot het kolenvraagstuk onder pressie komen. ϕ De Minister had vervolgens gevraagd of het niet goed zou zijn de interne moeilijkheden van de landen aangesloten bij de EPU in kleine kring te bespreken. Zorgelijk is de ontwikkeling in unilaterale richting in het bijzonder bij Frankrijk en Engeland. Marjolin heeft reeds te kennen gegeven, dat, indien de medewerking van de landen niet verbetert, hij niet aan de OEEC verbonden wil blijven. Engeland heeft intussen zijn vertegenwoordiger in de OEEC teruggetrokken en vervangen door iemand van lager niveau. Het wil het budget met 50% besnoeien en heeft de medewerking aan de liberalisaties gestaakt. Eden bleek niet bereid een positieve verklaring te geven op de vraag of Engeland - zodra weer mogelijk - tot liberalisaties zou overgaan. De Minister verwacht, dat de besprekingen aan het einde van dit weekend zeer belangrijk maar moeilijk zullen zijn.

Minister Lieftinck deelt mede met zijn Belgische ambtgenoot Janssen een bespreking te hebben gehad. Hij had er daarbij op gewezen, dat er een phase is ingetreden, welke met grote zorg vervult. De landen hebben de neiging om de interne moeilijkheden af te wentelen op de internationale samenwerking. Hiertegenover zou de Benelux een goed voorbeeld dienen te geven. Janssen had er op gewezen, dat België intern dreigt vast te lopen, omdat de Regering bij de Nationale Bank geen crediet meer kan krijgen. Indien het niet gelukt de buitenlandse credieten - in het kader van de EPU geleend - te mobiliseren, zal tot belastingverhoging, meer in het bijzonder ten aanzien van de accijnzen dienen te worden overgegaan. De Belgische Minister heeft voor de bespreking te Parijs de steun van zijn ambtgenoot gevraagd. Met betrekking tot de verlaging van de accijnzen op sigaren werd een compromis bereikt in deze vorm, dat minder differentiatie zal worden toegepast als door Minister Lieftinck voorgesteld. Verlaging tot 12% kon de Belgische Minister aanvaarden, maar 10% achtte hij net niet meer acceptabel. Een voorstel in deze zin zal het Belgische Kabinet worden gedaan. Minister Lieftinck heeft gestipuleerd, dat hij Donderdag het desbetreffende wetsontwerp bij de Staten-Generaal wil indienen. De Minister verstrekt nog enige verdere mededelingen over het besprokene ten aanzien van de verhoging van de cigarettenaccijns met evenredige verlaging van de omzetbelasting, de verlaging van suikeraccijns, de verhoging van de benzineaccijns en de verlaging van de bieraccijns. Schriftelijk zullen de conclusies nog worden vastgelegd. De Minister zegt toe, dat bij verdergaande voorstellen de Ministerraad zal worden ingelicht.

4 f. De NATO-organisatie

De Raad kan er zich mede verenigen, gelet op de reorganisatie van de NATO, waartoe te Lissabon is besloten, dat aan Jhr Van Starckenborgh als vertegenwoordiger van de Minister van Buitenlandse Zaken in de Council of Deputies bij Koninklijk Besluit ontslag wordt verleend met gelijktijdige benoeming tot permanent vertegenwoordiger van Nederland in de Noord Atlantische Raad te Parijs.